

Промените в Наредба 5 и ЗПООПЗПЕС и влиянието им върху процеса на сертификация на биологични оператори в България

Международна конференция
„Биологичното земеделие в България отново на кръстопът“

Панел 1 Предизвикателството „Пестицидни остатъци“

АГРА 2019 – Пловдив, 22.02.2019

Доц. Д-р Анна Карова
„Кю Сертификейшън“ АД

ЗАКОН ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ОБЩАТА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПАЗАРИТЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИ ПРОДУКТИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Глава осма. АДМИНИСТРАТИВНО И НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 64 (6) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2018 г.) На оператор, при който се установи наличие на неразрешени за биологичното производство вещества в продукти, предлагани като биологични в търговската мрежа, се налага глоба в размер от 1000 до 2000 лв. или имуществена санкция в размер от 1500 до 3000 лв. На оператора, при който се установи, че е извършено замърсяването, се налага глоба в размер от 1500 до 3000 лв. или имуществена санкция в размер от 2000 до 4000 лв.

Не се прави разлика между „наличие“ и „използване“ на неразрешени вещества

Когато оператор купува „биологичен“ продукт, той разчита на издадения сертификат за съответствие и декларация за съответствие от страна на продавача, не е задължително извършването на анализи на всяка партида от всеки продукт

На търговския обект ли се налага глобата или на производителя/преработвателя/търговеца?

Как се налагат глоби, когато се установи, че замърсяването е извършено при оператор извън територията на Р България?

Дискриминационен ли е този текст по отношение на българските оператори и в какво положение ги поставя спрямо чуждестранните оператори, чиито продукти се търгуват на българския пазар?

НАРЕДБА № 5 ОТ 3 СЕПТЕМВРИ 2018 Г. ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПРАВИЛАТА НА БИОЛОГИЧНО ПРОИЗВОДСТВО, ЕТИКЕТИРАНЕ И КОНТРОЛ, И ЗА ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЕ ЗА КОНТРОЛНА ДЕЙНОСТ ЗА СПАЗВАНЕ НА ПРАВИЛАТА НА БИОЛОГИЧНОТО ПРОИЗВОДСТВО, КАКТО И ЗА ПОСЛЕДВАЩ ОФИЦИАЛЕН НАДЗОР ВЪРХУ КОНТРОЛИРАЩИТЕ ЛИЦА

- В сила от 12.11.2018 г.,
- Издадена от министъра на земеделието, храните и горите
- Обн. ДВ. бр.75 от 11 Септември 2018г., изм. и доп. ДВ. бр. 93 от 9 Ноември 2018г.
- **Преходни и Заключителни разпоредби**
КЪМ НАРЕДБА № 6 ОТ 26 ОКТОМВРИ 2018 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА ЛОЗАРОВИНАРСКИЯ СЕКТОР ЗА ПЕРИОДА 2019 - 2023 Г.
(ОБН. - ДВ, БР. 93 ОТ 2018 Г., 09.11.2018)
- § 5. Параграф 4 влиза в сила от 12 ноември 2018 г.

Наредба 5/2018

Чл. 36 (5) При изтичане на преходния период по ал. 2 и/или ал. 3 и преди издаване на писмено доказателство по чл. 29 от Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета за биологична продукция контролиращото лице взема проби и ги предоставя за анализ за установяване на наличието на продукти, които не са разрешени за биологичното производство, в лаборатория, акредитирана съгласно ISO/IEC 17025/2017.

В срок до 10 работни дни от получаване на лабораторния анализ, удостоверяващ липса на неразрешени вещества, и след изтичане на преходния период се издава писмено доказателство по чл. 29 от Регламент (ЕО) № 834/2007 за биологична продукция.

- *Значителна финансова тежест върху операторите*
- *Принуда за вземане на проби за анализ в неподходящи периоди от годината (Голяма част от операторите са включили стопанствата си в система за контрол през месец декември, рискът от несъответствия е по-висок по време на вегетацията)*
- *Няма практическа полза за контролната дейност, напротив отваря се вратичка – операторите са спокойни, че резултатите са отрицателни и биха могли да използват неразрешени средства, разчитайки, че в близките месеци няма да бъде проведена проверка и вземане на проби*

При положителен резултат – мярка 5.4

- 5.4. Отнемане на писменото доказателство по чл. 29, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 834/2007 за цялото стопанство, налагане на забрана на оператора, съответно подизпълнителя, да извършва търговия с продукти с позоваване в етикетиранието и рекламата на биологичния метод на производство за определен период от време, който е не по-малък от 6 месеца и е предварително съгласуван с компетентния орган и засилен контрол чрез допълнителни инспекции в съответната година. За дейностите растениевъдство, животновъдство, пчеларство и производство на аквакултури стартира и нов преходен период от датата на установяване на нарушението. Контролиращото лице писмено уведомява компетентния орган, Държавен фонд "Земеделие" - Разплащателна агенция, другите контролиращи лица и БАБХ за наложената мярка в срок до 3 работни дни от налагането. Контролиращото лице следи за отстраняване на несъответствията и/или нарушенията и за прилагане на мярката (*за стопанства, преминали преходния период*).
- *За стопанства в преход*: Стартиране на нов преходен период, който започва да тече от датата на установяване на нарушението и засилен контрол чрез допълнителни инспекции в съответната година. Контролиращото лице писмено уведомява компетентния орган, Държавен фонд "Земеделие" - Разплащателна агенция, другите контролиращи лица и БАБХ за наложената мярка в срок до 3 работни дни от налагането. Контролиращото лице следи за отстраняване на несъответствията и/или нарушенията и за прилагане на мярката.

Номер	Вид стопанство	Несъответствие/ нарушение	Правно основание	Мярка
4.9	Земеделско производство	Наличие на неразрешени вещества в биологичното производство	Чл. 5 и във връзка с приложение II от Регламент (ЕО) н. 889/2008 и чл. 16, параграф 1, втора алинея от Регламент (ЕО) н. 834/2007	5.4 (прилагат се разпоредбите на чл. 18, ал.1, т.2)

Чл. 16 ...2. Продуктите и веществата, съдържащи се в списъка на продуктите и веществата под ограничителен режим на ползване, могат да се използват единствено дотолкова, доколкото употребата им е разрешена в общото земеделие в съответните държави-членки съобразно приложимите разпоредби на Общността или приложимите национални разпоредби в съответствие със законодателството на Общността.

БАБХ - СПИСЪК С ПРОДУКТИ ЗА РАСТИТЕЛНА ЗАЩИТА, НА КОИТО АКТИВНИТЕ ВЕЩЕСТВА СА В ПРИЛОЖЕНИЕ II НА РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 889/2008 НА КОМИСИЯТА, 21.02.2019

Номер	Вид стопанство	Несъответствие/нарушение	Правно основание	мярка
4.9	Земеделско производство	Наличие на неразрешени вещества в биологичното производство	Чл. 5 и във връзка с приложение II от Регламент (ЕО) н. 889/2008 и чл. 16, параграф 1, втора алинея от Регламент (ЕО) н. 834/2007	5.4 (прилагат се разпоредбите на чл. 18, ал.1, т.2)

Чл. 18. (1) В случаите по чл. 2, ал. 5, т. 5 се прилагат:

2. при увеличаване на преходния период:

- а) (изм. и доп. - ДВ, бр. 93 от 2018 г., в сила от 12.11.2018 г.) протокол за пробовземане от контролиращо лице и резултати от анализ на почвени проби на парцелите съгласно стойностите, посочени в Наредба № 3 от 2008 г., изследванията трябва да са извършени от лаборатория, акредитирана съгласно ISO/IEC 17025/2017;
- б) списък на парцели, предложени за увеличаване на преходния период, с идентификатор по КВС или КК;
- в) становище от Селскостопанската академия за периода на разпад на установените неразрешени продукти и/или вещества.

НАРЕДБА № 3 ОТ 1 АВГУСТ 2008 Г. ЗА НОРМИТЕ ЗА ДОПУСТИМО СЪДЪРЖАНИЕ НА ВРЕДНИ ВЕЩЕСТВА В ПОЧВИТЕ

В сила от 12.08.2008 г.

Издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на здравеопазването и министъра на земеделието и храните

Наредбата се издава на основание чл. 14, ал. 1 от Закона за почвите (ДВ, бр. 89 от 2007 г.)

- **ПРЕДОХРАНИТЕЛНИ КОНЦЕНТРАЦИИ (ПК),**
- **МАКСИМАЛНО ДОПУСТИМИ КОНЦЕНТРАЦИИ (МДК),**
- **ИНТЕРВЕНЦИОННИ КОНЦЕНТРАЦИИ (ИК) ЗА:**
 - **ТЕЖКИ МЕТАЛИ И МЕТАЛОИДИ (ТММ);**
 - **УСТОЙЧИВИ ОРГАНИЧНИ ЗАМЪРСИТЕЛИ (УОЗ) И**
 - **НЕФТОПРОДУКТИ В ПОЧВИТЕ**

Положителни резултати от анализи – какво се случва на практика?

- Вземат се проби за анализ при приключване на преходния период от растителен материал
- Пробите са положителни за наличие на остатъчни количества от неразрешени вещества, без значение колко вещества и в какви концентрации са установени
- Следва прилагане на мярка 5.4
- Тя обаче препраща към чл. 18, т.2
- Който се отнася до удължаване на преходния период
- Но всъщност мярката изисква стартиране на нов преходен период от датата на установяване на нарушението, а не удължаване на преходния период, което се реализира по съвсем различна процедура
- Чл. 18, т.2 изисква отново вземане на проби, но почвени, съгласно разпоредбите на Наредба 3/2008
- Искане се и становище от ССА, които не дават такова и
- КЛ са поставени в пълна невъзможност да изпълнят разпоредбите, тъй като те си противоречат
- *Защо е необходимо да се вземат втори път проби, като така или иначе парцелът се връща в начало на преходен период?*
- *Какво се случва и какво решение да вземе КЛ, а впоследствие и КО, който потвърждава мярката, ако резултатите от почвените проби са различни, а те ще бъдат различни, защото обхватът на изследваните вещества е различен?*

НАЛИЧИЕ на неразрешени вещества
не означава непременно ИЗПОЛЗВАНЕ
на неразрешени вещества

Създава се още по-голяма
административна и финансова тежест за
операторите и контролиращите лица, без
да има конкретни ползи за ефективността
на системата за контрол на биологичното
производство

Има още много проблеми, свързани с ефективността и реалната полза за всички заинтересовани страни от:

- Биорегистър;
- Каталог на санкции/мерки;
- Процедури за обмен на информация;
- Информация къмДФЗ-РА;
- (Липса на ефективна) комуникация между КО и заинтересованите страни;
- Надзор на контролиращите лица...
- ...
- ...
- ...
- ...
- ...

Как да ги решим?

Чрез открита дискусия върху проблемите и активни обединени действия на всички заинтересовани страни – оператори, контролиращи лица, експерти, образование и наука, администрация...

за възвръщане на доверието към българското биоземеделие и подобряване на неговия имидж, както у нас, така и извън границите на България

Национална експертна кръгла маса:

„Проблеми и перспективи на биологичното земеделие в България“

12.03.2019г.

Аграрен Университет – Пловдив

Благодаря за вниманието!